

ZNAČILNOSTI KRIMINALITETE NA KOROŠKEM

ROK HACIN

Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija
rok.hacin@um.si

Prispevek se osredotoča na analizo trendov kriminalitete na Koroškem in Sloveniji v obdobju 2000–2025. Analizirane so bile stopnje kriminalitete in absolutno število kaznivih dejanj. Skozi celotno obravnavano obdobje so bile stopnje kriminalitete na Koroškem nižje od nacionalnega povprečja. Hkrati je stopnja kriminalitete v obdobju 2000–2025 narastla za približno 5 odstotkov, medtem ko je število kaznivih dejanj ostalo enako. Nasprotno pa je v istem obdobju na nacionalni ravni stopnja kriminalitete upadla, medtem ko se je število kaznivih dejanj povečalo za približno 5 odstotkov. V primerjavi z nacionalnim povprečjem so bile povprečne stopnje kaznivih dejanj zoper: 1) življenje in telo, 2) spolno nedotakljivost ter 3) okolje, prostor in naravne dobrine v preučevanem obdobju na Koroškem višje. Ugotovitve potrjujejo domneve o vplivu lokalnega okolja na obseg in naravo kriminalitete.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.4.2026.3](https://doi.org/10.18690/um.fvv.4.2026.3)

ISBN

978-961-299-170-8

Ključne besede:

kazniva dejanja,
stopnja kriminalitete,
trend,
Koroška,
Slovenija

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.4.2026.3](https://doi.org/10.18690/um.fvv.4.2026.3)

ISBN
978-961-299-170-8

Keywords:
criminal offences,
crime rate,
trend,
Carinthia,
Slovenia

CHARACTERISTICS OF CRIME IN CARINTHIA

ROK HACIN

University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security, Ljubljana, Slovenia
rok.hacin@um.si

The paper focuses on the analysis of crime trends in Carinthia and Slovenia in the period 2000–2025. Crime rates and the absolute number of crimes were analysed. Throughout the entire studied period, crime rates in Carinthia were lower in comparison to the national average. The crime rate in Carinthia in the period 2000–2025 has increased by approximately 5 percent, while the number of crimes remained the same. In contrast, during the same period, the national crime rate decreased, while the number of crimes increased by approximately 5 percent. Compared to the national average, the average rates of crimes against: 1) life and limb, 2) sexual inviolability, and 3) against the environment, space and natural resources were higher in Carinthia in the studied period. The findings confirm the assumptions on the impact of the local environment on the extent and nature of crime.

University of Maribor Press

1 Uvod

Vplivi iz lokalnega okolja, kot so gostota in značilnosti poselitve, brezposelnost, revščina ipd., vplivajo na obseg in značilnosti kriminalitete na posameznem območju (Hacin in Meško, 2022). Čeprav so v Sloveniji te razlike manjše v primerjavi z drugimi državami zaradi prisotnosti močne socialne države, ki »blaži« revščino in socialno neenakost (predvsem v manj razvitih območjih), ter odsotnosti velikih urbanih središč (zgolj v občinah Ljubljani in Mariboru število prebivalstva presega 100.000; Statistični urad Republike Slovenije [SURS], n. d. b), v katerih tradicionalno prihaja do gostitve kriminalitete, so bile identificirane razlike med bolj urbaniziranimi območji ter podeželjem kot tudi med posameznimi občinami ter nacionalnim povprečjem (Hacin, 2024; Hacin in Meško, 2025).

Prispevek se osredotoča na značilnosti kriminalitete na Koroškem v primerjavi z nacionalnim povprečjem v Sloveniji v obdobju 2000–2025. Namen primerjalne analize je identifikacija podobnosti in razlik v obsegu in značilnosti kriminalitete. Koroška regija spada med manjše regije, saj obsega zgolj 5,1 odstotka površine Slovenije oziroma 1.041 km². Sestavlja jo 12 občin (Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec in Vuzenica), od katerih ima ena status mestne občine (Slovenj Gradec). V zadnjih 25 letih je število prebivalstva upadlo za približno 5 odstotkov in je v letu 2025 znašalo 70.358 prebivalcev, kar uvršča Koroško med najmanj poseljene regije v Sloveniji (SURS, n. d. a). Središče Koroške predstavljajo Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem in Dravograd, ki sestavljajo somestje regije. Za večinsko podeželsko zaledje, ki predstavlja jedro gospodarstva regije, je značilna razpršenost poselitve (Javni razpisi, n. d.; Preinfalk, 2008).

2 Metodologija

V prispevku so analizirani statistični podatki o kriminaliteti, ki jih je posredovala Generalna policijska uprava, ter statistični podatki o številu prebivalstva, pridobljeni od Statističnega urada Republike Slovenije (Policija, Generalna policijska uprava, 2026; SURS, n. d. b). V sklopu opravljenih analiz smo določili trende kriminalitete na Koroškem (obseg kriminalitete v 12 koroških občinah) in v Sloveniji, z namenom primerjave in identifikacije podobnosti in razlik v obsegu in naravi kriminalitete v obdobju 2000–2025. Za zagotovitev metodološke ustreznosti podatki o kriminaliteti za celotno Slovenijo ne vključujejo kaznivih dejanj, zaznanih v koroških občinah.

Posledično število kaznivih dejanj na nacionalni ravni odstopa od števila vseh kaznivih dejanj v specifičnem letu (Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, n. d.). V nadaljevanju podajamo metodološko opredelitev kazalnikov kriminalitete, ki so bili uporabljeni v analizah.

Kazalnik števila kaznivih dejanj oziroma kriminalitete označuje vsa kazniva dejanja (tj. kazniva dejanja, ki jih je policija odkrila sama, in prijavljena kazniva dejanja) v specifičnem letu. Policija redno uveljavlja popravke v letnih statistikah o kriminaliteti, zato obstaja možnost, da uporabljeno število kaznivih dejanj odstopa od števila, navedenega v letnih poročilih policije (Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, n. d. b).

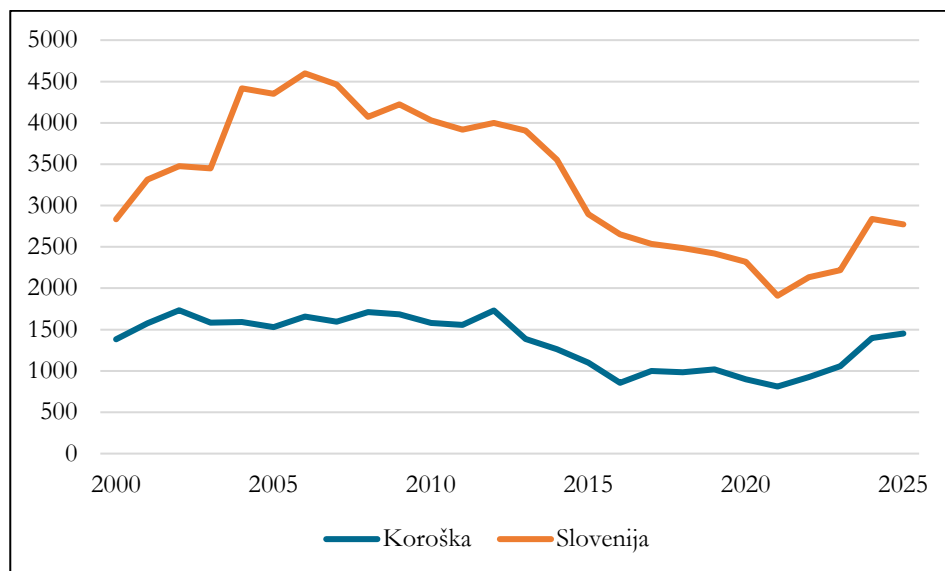
Stopnja kriminalitete ali angleško *crime rate* označuje število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev v dotičnem časovnem obdobju (v analizah obdobje obsega eno koledarsko leto). Število prebivalcev za izračun stopenj kriminalitete za Koroško se nanaša na celotno prebivalstvo v koroških občinah v specifičnem letu, medtem ko je bilo za izračun stopenj kriminalitete za Slovenijo vzeto celotno prebivalstvo Slovenije brez števila prebivalcev v koroških občinah v specifičnem letu (SURS, n. d. b). Stopnje kriminalitete v primerjavi z absolutnim številom kaznivih dejanj omogočajo primerjavo med različno poseljenimi območji, hkrati pa natančneje prikazujejo gibanje kriminalitete, ki se lahko spreminja zaradi porasta ali upada prebivalstva na obravnavanem območju (Hacin, 2024; Hacin in Meško, 2025).

Indeks predstavlja kazalnik, ki označuje letni porast oziroma upad kriminalitete in stopnje kriminalitete v odstotkih, z izhodiščnim letom 2000 (vrednost 100). V nadaljevanju prispevka so predstavljeni rezultati analiz statističnih podatkov o kriminaliteti, ki prikazujejo trende kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji.

3 Kriminaliteta na Koroškem

Stopnja kriminalitete na Koroškem je bila v celotnem obdobju 2000–2025 pod nacionalnim povprečjem (graf 1). Stopnja kriminalitete na Koroškem je v obdobju od leta 2000 do 2025 narastla za 4,8 odstotka, medtem ko je stopnja kriminalitete v Sloveniji v istem obdobju upadla za 2,2 odstotka (tabela 1). Trend stopenj kriminalitete kaže, da je stopnja kriminalitete na Koroškem naraščala do leta 2012, nakar je sledil upad do leta 2021 in ponoven porast, ki je trajal do leta 2025. Najvišja stopnja kriminalitete je bila zaznana v letu 2002, ko je znašala 1.733,2 kaznivih dejanj

na 100.000 prebivalcev. V istem obdobju je stopnja kriminalitete v Sloveniji naraščala do leta 2006, ko je bila zaznana najvišja stopnja kriminalitete, ki je znašala 4.598,1 kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev. Po letu 2006 je sledilo obdobje upada, ki je trajalo do leta 2021, nakar je stopnja kriminalitete začela ponovno naraščati.

Graf 1: Primerjava stopenj kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji

Vir: Policija, Generalna policijska uprava (2026); SURS (n. d. b).

Povprečno število kaznivih dejanj na Koroškem je za obdobje 2000–2025 znašalo 976,5, kar predstavlja približno 1,5 odstotka vseh kaznivih dejanj v Sloveniji. V nasprotju s stopnjo kriminalitete je število kaznivih dejanj v obdobju od 2000 do 2025 na Koroškem upadlo. Vrednosti indeksov za število kaznivih dejanj in stopenj kriminalitete (tabela 1) razkrivajo podoben trend; manjša odstopanja so opazna zaradi upada prebivalstva v koroških občinah (v obdobju 2000–2025 je število prebivalstva upadlo za približno 5 odstotkov) (SURS, n. d. b). Število kaznivih dejanj v Sloveniji je v obdobju 2000–2025 narastlo za približno 5 odstotkov, ob hkratnem upadu stopenj kriminalitete. Vrednosti indeksov za število kaznivih dejanj in stopenj kriminalitete kažejo, da obseg kriminalitete v Sloveniji narašča ob hkratnem naraščanju prebivalstva (v obdobju 2000–2025 je število prebivalstva upadlo za več kot 7 odstotkov) (SURS, n. d. b). Primerjava trendov kriminalitete (število in stopenj) pokaže razlike v gibanju kriminalitete na Koroškem in Sloveniji.

Tabela 1: Primerjava kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji v obdobju 2000–2025

	Koroška				Slovenija			
	Št. KD	Indeks	Št. krim.	Indeks	Št. KD	Indeks	Št. krim.	Indeks
2000	1.025	100	1.384,3	100	54.252	100	2.834,9	100
2001	1.168	114	1.576,8	114	63.488	117	3.313,5	117
2002	1.283	125	1.733,2	125	66.713	123	3.474,6	123
2003	1.170	114	1.583,2	114	66.229	122	3.447,4	122
2004	1.176	115	1.592,2	115	84.901	156	4.416,0	156
2005	1.130	110	1.530,4	111	83.682	154	4.349,9	153
2006	1.223	119	1.658,2	120	88.726	164	4.598,1	162
2007	1.174	115	1.594,7	115	86.469	159	4.464,6	157
2008	1.261	123	1.710,7	124	79.534	147	4.074,2	144
2009	1.220	119	1.683,2	122	82.788	153	4.224,1	149
2010	1.149	112	1.578,0	114	79.573	147	4.030,7	142
2011	1.127	110	1.554,6	112	77.497	143	3.918,6	138
2012	1.252	122	1.730,1	125	79.288	146	3.998,1	141
2013	999	97	1.385,6	100	77.636	143	3.907,7	138
2014	904	88	1.263,5	91	70.672	130	3.552,2	125
2015	784	76	1.099,5	79	57.705	106	2.897,5	102
2016	607	59	854,4	62	52.853	97	2.651,7	94
2017	707	69	999,1	72	50.561	93	2.534,2	89
2018	693	68	982,3	71	49.649	92	2.487,0	88
2019	719	70	1.018,6	74	48.631	90	2.419,1	85
2020	637	62	900,3	65	46.976	87	2.319,7	82
2021	573	56	811,2	59	38.918	72	1.909,3	67
2022	654	64	926,7	67	43.459	80	2.133,9	75
2023	749	73	1.059,1	77	45.378	84	2.217,6	78
2024	984	96	1.395,9	101	58.280	107	2.838,1	100
2025	1.021	100	1.451,1	105	57.141	105	2.773,2	98
Povprečje	976,5		1.348,3		65.038,4		3.299,5	

* Št. KD – število kaznivih dejanj, St. krim. – stopnja kriminalitete.

Vir: Policija, Generalna policijska uprava (2026); SURS (n. d. b).

V tabeli 2 so predstavljene značilnosti kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji v obdobju 2000–2025. Analizirana kazniva dejanja so bila kategorizirana v 12 skupin, kjer smo sledili klasifikaciji iz »Kazenskega zakonika (KZ-1)« (2012); vključene so bile skupine, katera kazniva dejanja so bila najpogostejša. Rezultati analize so pokazali, da so stopnje kriminalitete na Koroškem v obdobju 2000–2025 v povprečju višje od nacionalnega povprečja pri naslednjih skupinah kaznivih dejanj: 1) kazniva dejanja zoper življenje in telo (8,03 odstotka višje od nacionalnega povprečja), 2) spolno nedotakljivost (5,26 odstotka višje od nacionalnega povprečja) in 3) okolje, prostor in naravne dobrine (52 odstotkov višje od nacionalnega povprečja). Ugotovitve izpostavljajo večjo prisotnost fizičnega in spolnega nasilja na Koroškem v primerjavi s preostalo državo, saj ima Koroška samo eno mestno občino (Slovenj Gradec) in omejeno število urbanih središč. Omenjene oblike

kriminalitete so v Sloveniji namreč pogostejše v mestnih središčih (Hacin in Meško, 2025); izpostaviti moramo, da so bile stopnje kriminalitete spremenljive in niso bile skozi celotno preučevano obdobje višje na Koroškem. Večji obseg kriminalitete zoper okolje, prostor in naravne dobrine na Koroškem v primerjavi z nacionalnim povprečjem ni presenetljiv, saj se tovrstna oblika kriminalitete pogosteje pojavlja v manj urbaniziranih občinah (Hacin, 2025). Z izjemo stopenj kriminalitete za kazniva dejanja zoper okolje, prostor in naravne dobrine, ki so bila skozi celotno obravnavano obdobje na Koroškem višje od nacionalnega povprečja, so bile stopnje kriminalitete za kazniva dejanja zoper življenje in telo ter spolno nedotakljivost bolj spremenljive.

Rezultati so pokazali, da so stopnje kriminalitete na nacionalni ravni v obdobju 2000–2025 v povprečju višje od stopenj kriminalitete na Koroškem pri naslednjih skupinah kaznivih dejanj: 1) kazniva dejanja zoper človekove pravice in svoboščine (90,29 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 2) človekovo zdravje (22,03 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 3) zakonsko zvezo, družino in otroke (36,78 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 4) premoženje (207,17 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 5) gospodarstvo (261,05 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 6) pravni promet (261,57 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 7) pravosodje (30,09 odstotka višje od povprečja na Koroškem), 8) javni red in mir (89,47 odstotka višje od povprečja na Koroškem) in 9) splošno varnost ljudi in premoženja (17,97 odstotka višje od povprečja na Koroškem). V primerjavi s Koroško so stopnje kriminalitete zoper premoženje, gospodarstvo in pravni promet veliko višje. Pri vseh treh kategorijah kot tudi pri kaznivih dejanjih zoper človekove pravice in svoboščine ter javni red in mir so bile stopnje kriminalitete v obravnavanem obdobju na nacionalni ravni višje kot na Koroškem, medtem ko so bile pri drugih kategorijah bolj spremenljive.

Tabela 2: Primerjava različnih oblik kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji v obdobju 2000–2025

Kazniva dejanja zoper		življenje in telo	človekove pravice in svobostine	spolno nedotakljivost	človekovo zdravje	zakonsko zvezo, družino in otroke	premoženje	gospodarstvo	pravni promet	pravosodje	jarni red in mir	splošno varnost ljudi in premoženja	okolje, prostor in naravne dobre
2000	Koroška	81,0	102,6	21,6	81,0	12,2	994,0	20,3	16,2	8,1	20,3	10,8	12,2
	Slovenija	89,9	191,9	16,3	57,3	9,8	2.190,6	106,2	64,1	12,1	76,2	10,5	5,3
2001	Koroška	135,0	125,5	27,0	113,4	10,8	1.042,2	17,5	17,5	16,2	36,4	13,5	14,8
	Slovenija	104,9	243,9	20,4	69,1	11,2	2.590,8	96,6	67,1	12,0	74,5	10,6	5,2
2002	Koroška	152,6	151,3	16,2	114,8	20,3	1.136,1	10,8	52,7	12,2	33,8	21,6	5,4
	Slovenija	125,4	316,3	23,1	68,6	16,1	2.682,9	51,6	73,9	12,9	75,7	15,3	7,0
2003	Koroška	154,3	182,7	16,2	60,9	27,1	1.004,0	10,8	21,7	10,8	62,2	10,8	13,5
	Slovenija	144,1	377,0	22,1	57,7	37,5	2.496,4	65,4	108,9	15,9	89,4	18,7	7,6
2004	Koroška	166,5	208,5	16,2	25,7	28,4	1.006,0	27,1	23,0	5,4	40,6	20,3	19,0
	Slovenija	136,2	396,3	22,3	65,2	23,3	3.428,2	94,8	128,0	13,7	79,6	14,8	6,1
2005	Koroška	132,7	172,0	39,3	37,9	25,7	990,0	21,7	9,5	6,8	58,2	16,3	10,8
	Slovenija	129,6	423,1	19,3	64,7	35,0	3.371,5	78,8	102,4	11,7	85,2	15,3	6,3
2006	Koroška	154,6	198,0	39,3	85,4	36,6	1.012,8	14,9	12,2	6,8	62,4	14,9	13,6
	Slovenija	134,7	460,6	17,7	91,4	35,1	3.498,9	99,7	129,1	13,0	86,7	17,6	6,0
2007	Koroška	160,3	241,8	17,7	73,4	24,5	931,8	21,7	16,3	6,8	48,9	27,2	14,9
	Slovenija	137,8	461,4	22,6	83,0	84,0	3.332,9	113,1	93,4	15,2	91,3	17,6	5,6
2008	Koroška	166,9	233,3	5,4	96,3	127,5	946,9	31,2	13,6	5,4	44,8	16,3	16,3
	Slovenija	117,2	418,7	20,4	83,9	120,0	2.931,3	111,0	122,3	14,4	105,2	15,5	6,6
2009	Koroška	153,1	215,2	37,3	49,7	144,9	891,3	41,4	22,1	13,8	86,9	16,6	5,5
	Slovenija	116,9	392,8	22,5	121,9	329,1	2.895,3	116,3	98,9	16,6	82,4	14,3	10,2
2010	Koroška	151,1	210,1	15,1	101,6	133,2	832,3	26,1	11,0	9,6	57,7	11,0	16,5
	Slovenija	114,2	376,5	23,8	95,5	301,1	2.749,7	96,0	135,4	24,3	82,4	14,5	8,0
2011	Koroška	102,1	173,8	35,9	57,9	189,0	851,1	31,7	17,9	17,9	52,4	13,8	8,3
	Slovenija	105,4	290,8	22,9	84,6	286,4	2.772,0	87,7	128,2	18,1	86,0	14,5	9,5
2012	Koroška	94,0	85,7	23,5	51,1	189,3	1.129,0	5,5	47,0	20,7	44,2	11,1	20,7
	Slovenija	106,5	149,8	18,5	96,7	324,6	3.012,4	40,7	121,8	15,7	80,7	12,9	7,2
2013	Koroška	104,0	30,5	37,4	62,4	144,2	909,8	0,0	23,6	8,3	31,9	8,3	9,7
	Slovenija	94,7	77,8	18,8	92,5	304,8	3.086,3	7,0	110,7	14,8	65,2	12,8	11,2
2014	Koroška	96,4	30,7	5,6	157,9	92,2	763,1	0,0	21,0	15,4	47,5	12,6	11,2
	Slovenija	85,2	69,6	15,2	88,9	303,1	2.740,7	2,0	142,5	16,8	58,4	12,1	7,3

Kazniva dejanja zoper		življenje in telo	človekove pravice in svobostine	spolno nedotakljivost	človekovo zdranje	zakonsko zvezo, družino in otroke	premoženje	gospodarstvo	pravni promet	pravosodje	jarni red in mir	splošno varnost ljudi in premoženja	okolje, prostor in naravne dobre
2015	Koroška	78,5	36,5	16,8	67,3	75,7	687,2	0,0	51,9	14,0	29,5	9,8	11,2
	Slovenija	79,7	117,6	13,1	93,5	257,9	2.127,9	0,1	112,2	15,1	48,3	11,6	9,3
2016	Koroška	67,6	54,9	23,9	38,0	92,9	485,6	0,0	12,7	11,3	16,9	8,4	4,2
	Slovenija	76,3	176,7	16,9	80,8	121,1	1.998,4	0,5	82,9	14,3	53,5	13,5	7,0
2017	Koroška	57,9	96,1	39,6	49,5	100,3	578,0	0,0	15,5	5,7	21,2	7,1	12,7
	Slovenija	72,2	185,1	20,2	88,2	112,6	1.862,1	1,3	101,6	12,2	45,1	14,7	7,0
2018	Koroška	52,4	89,3	7,1	34,0	158,8	565,6	0,0	9,9	9,9	15,6	11,3	11,3
	Slovenija	79,0	198,2	17,9	81,3	134,2	1.814,9	0,7	59,4	11,7	54,5	14,8	8,0
2019	Koroška	66,6	104,8	8,5	34,0	187,0	532,7	0,0	19,8	2,8	41,1	5,7	4,3
	Slovenija	77,4	218,4	23,0	67,7	120,3	1.729,2	1,0	70,5	10,7	66,0	17,0	6,9
2020	Koroška	65,0	120,1	14,1	41,0	175,3	415,5	0,0	15,5	14,1	19,8	5,7	5,7
	Slovenija	72,9	216,4	18,1	73,0	138,9	1.619,6	0,6	64,3	11,9	65,1	19,8	9,2
2021	Koroška	42,5	75,0	21,2	53,8	109,0	430,4	0,0	17,0	8,5	24,1	4,2	12,7
	Slovenija	58,2	197,9	21,3	68,6	128,9	1.247,4	0,3	91,5	9,8	50,9	15,7	8,9
2022	Koroška	85,0	96,4	8,5	39,7	117,6	490,3	1,4	4,3	11,3	21,3	12,8	9,9
	Slovenija	62,5	200,5	23,3	67,3	131,8	1.426,0	0,4	97,5	7,9	54,1	17,0	8,4
2023	Koroška	67,9	104,6	14,1	42,4	168,3	550,1	0,0	29,7	11,3	21,2	17,0	8,5
	Slovenija	72,2	101,4	28,8	62,3	125,0	1.626,4	0,6	49,6	8,6	74,5	15,7	6,5
2024	Koroška	100,7	144,7	39,7	42,6	214,2	591,6	89,4	73,8	11,3	29,8	12,8	17,0
	Slovenija	84,6	134,0	29,1	44,7	147,0	1.876,1	227,3	83,5	8,9	72,1	16,5	7,7
2025	Koroška	73,9	143,6	25,6	28,4	157,8	707,8	76,8	120,8	2,8	18,5	12,8	5,7
	Slovenija	80,2	128,1	24,8	52,9	142,5	1.785,3	214,4	79,7	8,9	68,1	18,2	8,2
Povprečje	Koroška	106,3	131,8	22,0	63,1	106,3	787,5	17,2	26,8	10,3	38,0	12,8	11,4
	Slovenija	98,4	250,8	20,9	77,0	145,4	2.419,0	62,1	96,9	13,4	72,0	15,1	7,5

* Vrednosti v tabeli predstavljajo stopnje kriminalitete.

Vir: Policija, Generalna policijska uprava (2026); SURS (n. d. b).

4 Razprava in zaključek

Čeprav uradna statistika kriminalitete ni najbolj zanesljiv vir o obsegu kaznivih dejanj v družbi, saj so viktimizacijske študije razkrile, da obstaja obsežno temno polje neprijavljene kriminalitete (Pavlovič, 1998), se ti podatki ne smejo zanemariti. Trenda kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji sta kljub identificiranim razlikam v gibanju kriminalitete v obdobju 2000–2025 izpostavila vpliv širših družbenih sprememb v Sloveniji na obseg kaznivih dejanj. V obdobju gospodarske krize (primarno, obdobje med letoma 2008 in 2011) je število kaznivih dejanj v Sloveniji in na Koroškem upadlo. Intenzivnejši upad je bil zaznan na Koroškem, kjer je kriminaliteta upadla za približno 13 odstotkov. Do večjega upada v obsegu kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji, ki ga lahko pripišemo širšemu družbenemu dogajanju, je prišlo tudi v letih 2020 in 2022, ko je bilo gibanje prebivalstva omejeno zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije covida-19 (Meško in Urbas, 2021). Podoben trend je bil zaznan tudi v drugih državah, saj je omejitev gibanja posameznikov vplivalo na dnevne rutine ljudi in zmanjšanje priložnosti za storilce kaznivih dejanj (Cohen in Felson, 1979; Eck in Weisburd, 1995; Jaccoud idr., 2021).

Primerjava obsega in značilnosti kriminalitete na Koroškem in v Sloveniji je razkrila, da se trend kriminalitete na Koroškem razlikuje od trenda na nacionalni ravni. Stopnje kriminalitete na Koroškem so bile nižje od tistih na nacionalnem povprečju v celotnem preučevanem obdobju (2000–2025). Ta ugotovitev podpira dosedanje ugotovitve o večji koncentraciji kriminalitete v urbanih središčih (Hacin, 2019; Hacin in Meško, 2025), saj ima Koroška omejeno število urbanih središč (Dravograd, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec, kjer slednje predstavlja edino mestno občino v regiji) (Javni razpisi, n. d.; Preinfalk, 2008). To potrjuje tudi porazdelitev kriminalitete znotraj koroške regije, saj je bilo v treh urbanih središčih v obdobju 2000–2025 v povprečju zaznanih 61,6 odstotka vseh kaznivih dejanj v regiji (Policija, Generalna policijska uprava, 2026). Vpliv lokalnega okolja pa se kaže tudi v značilnostih kriminalitete, saj so ugotovitve izpostavile, da je obseg nasilne, spolne in ekološke kriminalitete v primerjavi z nacionalnim povprečjem večji na Koroškem. Predvsem stopnje kriminalitete zoper okolje, prostor in naravne dobrine so občutno večje na Koroškem, kjer prevladuje podeželsko okolje, ki je redko poseljeno (Javni razpisi, n. d.; Preinfalk, 2008; SURS, n. d. a).

Viri in literatura

- Cohen, L. E. in Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activities approach. *American Sociological Review*, 44(4), 588–608. doi:10.2307/2094589
- Eck, J. E. in Weisburd, D. (1995). Crime places in crime theory. V J. E. Eck in D. Weisburd (ur.), *Crime prevention studies, Vol. 4: Crime and place* (str. 1–33). Criminal Justice Press.
- Hacin, R. (2019). Primerjava kriminalitete v slovenskih občinah. V G. Meško, R. Hacin in K. Eman (ur.), *Uvod v razpravo o varnosti v urbanih in ruralnih okoljih: konferenčni zbornik* (1. izd.) (str. 57–63). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. doi: 10.18690/
- Hacin, R. (2024). Značilnosti kriminalitete v občini Kočevje. V G. Meško in R. Hacin (ur.), *10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih* (1. izd.) (str. 47–58). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. doi: 10.18690/um.fvv.10.2024.5
- Hacin, R. in Meško, G. (2022). Uvod v raziskovanje trendov kriminalitete in kaznovanja v evropskih državah. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 73(1), 49–71.
- Hacin, R. in Meško, G. (2025). Kriminaliteta v slovenskih občinah. V G. Meško in R. Hacin (ur.), *11. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: odpornost lokalnih skupnosti na varnostna tveganja* (1. izd.) (str. 95–106). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. doi: 10.18690/um.fvv.4.2025.9
- Jaccoud, L., Burkhardt, C. in Caneppele, S. (2021). *COVID-19, crime and policing: A first snapshot of academic publishing on crime trends and police activity during COVID-19 pandemic*. https://serval.unil.ch/resource/serval:BIB_D5CD48C13EBC.P001/REF
- Javni razpisi. (n. d.). *Koroška regija*. <https://javni-razpisi.si/Koro%C5%A1ka%20regija/description-62.html>
- Kazenski zakonik (KZ-1). (2012). *Uradni list*, (50/12).
- Meško, G. in Urbas, V. (2021). Delo policije na področju preiskovanja kriminalitete v Sloveniji v času covida-19 s poudarkom na prvem valu epidemije covida-19 spomladi 2020. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 72(1), 21–35.
- Ministrstvo za notranje zadeve, Policija. (n. d. a). *Kriminaliteta*. <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/statistika/kriminaliteta>
- Ministrstvo za notranje zadeve, Policija. (n. d. b). *Letna poročila o delu policije*. <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/statistika>
- Policija, Generalna policijska uprava. (2026). *Število obravnavanih KD splošne kriminalitete v RS po občinah v obdobju 2000–2025*. Generalna policijska uprava.
- Preinfalk, M. (ur.). (2008). *Kronika: Iz zgodovine Koroške*. Zveza zgodovinskih društev Slovenije. <https://www.sistory.si/publication/952>
- Statistični urad Republike Slovenije. (n. d. a). *Koroška regija*. <https://www.stat.si/obcine/sl/Region/Index/3>
- Statistični urad Republike Slovenije. (n. d. b). *Prebivalstvo*. <https://pxweb.stat.si/sistat/sl/Podrocja/Index/100/prebivalstvo>

